

בית משפט לתביעות קטנות בקריות

ת"ק 14-02-37454 סעדיה-כרפס נ' איקיוטק דיגיטל וויז'ין ח.פ. 514388495

תיק חיצוני:

בפני כב' השופט יוסי טורס

ליאב - רחל סעדיה-כרפס

תובעת

נגד

איקיוטק דיגיטל וויז'ין בע"מ ח.פ. 514388495

נתבעת

פסק דין

- 1
- 2
- 3 1. במהלך חודש 11/13 פנתה הנתבעת אל התובעת בדרישה לתשלום סך של 2,047 ש"ח.
- 4 במכתב הדרישה נטען כי ביום 20.8.08 נרשמה התובעת לשירותי תוכן סלולרי, אשר מעניקה
- 5 הנתבעת, וכי נותרה חייבת סך של 1,111 ש"ח, בצירוף הוצאות גביה והפרשי הצמדה
- 6 ובסה"כ 2,047 ש"ח כאמור.
- 7
- 8 2. לטענת התובעת היא חששה מהליכי גביה שיופעלו נגדה, ועל כן פנתה לעורך הדין החתום על
- 9 מכתב הדרישה, ניהלה עמו משא ומתן ושילמה לו לבסוף סך של 1,020 ש"ח, תוך שהבהירה
- 10 כי היא משלמת על מנת למנוע הליכי גביה נגדה וכי תפנה לבית המשפט לקבל את כספה
- 11 חזרה. אמרה ועשתה.
- 12
- 13 3. בכתב תביעתה טוענת התובעת כי מעולם לא קיבלה מהנתבעת כל שירות. התובעת טוענת
- 14 עוד כי בשנת 2008 (מועד בו נטען כי הוזמן השירות לראשונה) הייתה עדיין קטינה, אולם
- 15 יאמר כבר עתה כי טענה זו התבררה כלא נכונה, שכן התובעת הנה ילידת 1989 ומכאן שלא
- 16 הייתה קטינה בשנת 2008.
- 17
- 18 4. בכתב הגנתה טוענת הנתבעת כי רכשה את הזכות לגבות את החוב, מושא תביעה זו, על דרך
- 19 של המחאת זכות מחברה בשם "במדרום הפקות" (בכתב ההגנה קיימת טעות דפוס ונטען כי
- 20 מדובר בחובו של "הנתבע", אך הכוונה היא לתובעת). לגופו של עניין טוענת הנתבעת כי
- 21 התביעה משוללת כל יסוד, שכן התובעת נרשמה באמצעות טלפון סלולרי, הזינה את פרטיה
- 22 והזמנת השירות אומתה באמצעות "חתימה דיגיטלית". הנתבעת טוענת כי תביעה זו הנה
- 23 חלק ממסע הכפשות המנוהל נגדה וכי הנתבעת נרשמה לאתר, קיבלה שירות ועליה לשלם,
- 24 אפוא, את מלוא חובה.

בית משפט לתביעות קטנות בקריות

ת"ק 14-02-37454 סעדיה-כרפס נ' איקיוטק דיגיטל וויז'ין ח.פ. 514388495

תיק חיצוני:

5. במהלך הדיון טענה התובעת כי אינה יודעת כלל עבור מה נדרשה לשלם. התובעת הכחישה שאי פעם קיבלה מסרונים מהנתבעת; כי ביקשה דבר מה מהנתבעת; כי שוחחו איתה נציגיה הנתבעת; כי ביקשה להתקבל לתכנית ריאליטי וכי טענה בפני הנתבעת (ובכלל), שעסקה בדוגמנות, כמופיע בנתוני הנתבעת. התובעת העלתה סברה שיתכן שחברה דאז רשם אותה לשירות זה וטענה שהיא מעולם לא שילמה את חשבון הטלפון ממנו נטען שבוצעה העסקה, שכן המנוי רשום על שם אמה. התובעת ביקשה שהות להמציא ראיות על אודות בעל המנוי, ואכן הגישה הודעה, הנחזית להיות מאת אמה והמאשרת פרטים אלו, אך זו סירבה למסור את פרטיה (שם ותעודת זהות), לאור הודעת הנתבעת (בה ראתה איום) כי "תעביר את החיוב על אמא שלה".

6. נציג הנתבעת טען בדיון שכאשר נרשמה התובעת לשירותיה, היא קיבלה גישה לכרטיס אישי עם מידע על אודישנים, והיא הקצתה לעצמה שם וסיסמא. הנציג נשאל כיצד חושב החוב וטען כי "סופס ההרשמה הוכתב על ידי משרד התקשורת הוא כולל פרטים אודות השירות, מחיר השירות, תקנון". לבקשתי, ניסה הנציג להדגים את הליך הרישום, בעת הדיון, אך טען כי "אני מנסה בטלפון הסלולרי שלי אבל זה לא עולה לי כרגע". עוד טען הנציג כי התובעת שילמה חלק מהחוב, אך היות וחברות הסלולר העבירו חלק מהכספים, נוצר חוב "בגלל שלעיתים שילמה ולעיתים לא".

דיון והכרעה

7. כאמור לעיל, התביעה היא תביעה להשבת הסכום ששולם. הנתבעת לא טענה דבר לעניין עילת התביעה. לא נטען כי התובעת מנועה מלתבוע השבה, בשל כך שתשלום החוב מגלם הודאה, או קניית סיכון. לא נטען גם כי מדובר בהסכם פשרה, במסגרתו קיבלה התובעת הנחה וויתרה, אפוא, על זכותה לתבוע השבה. בעניין זה מקבל אני את טענת התובעת לפיה שילמה תחת מחאה, על מנת למנוע הליכי גביה נגדה, תוך שהבהירה לב"כ הנתבעת, שתפנה לבית המשפט על מנת לקבל את הסכום חזרה (לדיון בסוגיית הזכות להשבה ראה למשל ע"א 546/04 עיריית ירושלים נ' שרותי בריאות כללית (20.8.09)).

8. שאלה נפרדת היא על מי נטל ההוכחה במקרה זה. האם על התובעת הנטל להוכיח היעדרה של עילה לדרישת התשלום, או שמא על הנתבעת להוכיח את קיומה. התובעת אינה יכולה להוכיח טענה שלילית, ולכל הפחות ניתן לומר שתתקשה מאוד לעשות כן, לאור ריבוי הטענות האפשריות שעליה לשלול. לענייננו די לציין כי לאור טענת התובעת על כך שלא

בית משפט לתביעות קטנות בקריות

ת"ק 14-02-37454 סעדיה-כרפס נ' איקיוטק דיגיטל וויז'ין ח.פ. 514388495

תיק חיצוני:

קיבלה כל שירות, לא התחייבה לשלם ואינה יודעת כלל בגין מה נדרשה לשלם, עבר (למצער) נטל הבאת הראיות לנתבעת (להבדיל מנטל ההוכחה) להראות כי דרישת התשלום בדין יסודה ואין בסיס לטענות התובעת. לעניין זה די אם תראה הנתבעת כי התובעת קיבלה על עצמה התחייבות לשלם וכי מדובר בשירות שניתן לה.

אקדים ואומר כי לאחר ששמעתי את הצדדים ועיינתי במסמכים, סברתי כי הנתבעת לא הביאה ראיות לסתור את טענת התובעת, או ראיות מהן עולה זכותה לקבל את החוב אשר דרשה מהתובעת. אנמק קביעתי.

9. בכתב הגנתה (סעיף 1) טענה הנתבעת כי רכשה את הזכות לגבות חוב זה, מחברה אחרת בשם "במרום הפקות" וזאת באמצעות המחאת חוב, כאמור **בחוק המחאת חיובים, התשכ"ט – 1969**. לא הוצג בפני כל מסמך המגלם את המחאת הזכות, ואף לא את זכותה של חברת "במרום הפקות" לגבות חוב זה. די בכך על מנת להביאני למסקנה כי לא הובאו ראיות לפיהן הייתה בידי התובעת הזכות לפנות לתובעת ולדרוש פירעון חוב זה לידיה. אציין גם, כי במכתב הדרישה שנשלח לתובעת, נטען שהנתבעת עצמה (ולא חברת "במרום הפקות") היא אשר העניקה את השירותים הסלולריים בגינם נדרש התשלום, ולא מוזכרת בו כל המחאת זכות. נראה, אפוא, שהפרטים שהובאו במכתב הדרישה, לא היו מדויקים.

עוד אציין בהקשר זה כי מעיון בצילום מסך ההרשמה - בו רואה הנתבעת כמקום את החבות החוזית של התובעת (ועל כך בהמשך) - לא ניתן לזהות שם של חברה כלשהי, וממילא ששמה של הנתבעת אינו מופיע במסמכים אלה. פרט זה מצטבר להיעדרה של הוכחה בדבר המחאת זכות כלשהי ומחזק את המסקנה לפיה הנתבעת לא הראתה זכאות לגבות מהתובעת חוב כלשהו (בהנחה שקיים) בגין שירותים אלה.

10. יש לתת גם את הדעת לדרך ביצוע התשלום בעסקה מעין זו. הצדדים לא פרשו יריעה מספקת לצורך קביעת עובדות בעניין זה, אולם נציג הנתבעת טען כי "חברת הסלולר העבירה חלק מהכספים" והדרישה היא בגין הסכומים שלא הועברו. גם במכתב הדרישה צוין כי חלק מהתשלום שולם באמצעות חשבון הסלולר. נראה, אפוא, כי מדובר בעסקה שאמורה הייתה להיות משולמת באמצעות חשבון הטלפון, וחברת הסלולר היא שאמורה הייתה להעביר לנתבעת את הסכום (סביר בניכוי עמלה כלשהי). דרך תשלום זו, חייבה את הנתבעת להראות את פירוט התשלומים שקיבלה (וגם חברת "במרום הפקות") מחברות הסלולר, שכן אי קבלת הסכום מחברות אלו, היא היוצרת את הזיקה הישירה בינה לבין התובעת (למצער בהתאם לחוק עשיית עושר ולא במשפט, באם לא קיימת יריבות חוזית ישירה – דבר שלא הוכח ועל כך בהמשך). אציין בהקשר זה כי במסמכי הנתבעת אכן ניתן

בית משפט לתביעות קטנות בקריות

ת"ק 14-02-37454 סעדיה-כרפס נ' איקיוטק דיגיטל וויז'ין ח.פ. 514388495

תיק חיצוני:

1 לראות פירוט ביחס לתשלום (ואי תשלום) בגין משלוח הודעות, אך לא ביחס לעלות
2 השבועית.

3
4 11. יחד עם זאת, במקרה זה יכולה הייתה התובעת להראות שחשבון הטלפון שלה חויב ולדרוש
5 אף את השבת הסכום הזה, אך היא לא עשתה כן. כאשר מדובר בתביעת השבה והתובעת
6 הגדירה את סכום ההשבה, לא ראיתי לקבוע מסמרות ביחס לנפקותו של חסר זה ולא אביא
7 נתון זה בחשבון לצורך הכרעה.

8
9 12. ראינו לעיל כי הנתבעת לא הראתה שקיימת לה זכות לגבות חוב כלשהו מהתובעת. די בכך
10 על מנת להביא לקבלת התביעה. למעלה מהדרוש, נציין כי הנתבעת לא הביאה גם כל ראיה
11 ממנה ניתן ללמוד על אמיתות החוב וסכומו הנכון. הנתבעת הציגה צילום מסך הכולל את
12 פרטי התובעת וטענה שיש לראות בו, ראיה מוסדית. כן טענה שאישור ההסכם בוצע
13 באמצעות "חתימה דיגיטלית... המהווה ראיה בכתב על פי פקודת הפרשנות". ראינו
14 לעיל כי שמה של הנתבעת אינו מופיע כלל במסך ההרשמה. מעבר לכך, הנתבעת לא הוכיחה
15 כי מסמכיה מהווים רשומה מוסדית, כאמור בסעיף 36 לפקודת הראיות והיא לא התיימרה
16 כלל להוכיח כי עומדת היא בתנאים שנקבעו בסעיף (רע"פ 3981/11 **נעם שרביט ואח' נ'**
17 **מדינת ישראל** (5.7.12)). מכאן, שהפלטים שהגישה הנתבעת (ובהם פירוט גובה החוב) אינם
18 קבילים כראיה לאמיתות תכנם, שכן הם בבחינת עדות מפי השמועה.

19
20 13. הוא הדין ביחס לטענה כי התובעת חתמה באמצעות "חתימה דיגיטלית". ראשית, לא ברור
21 המונח חתימה דיגיטלית ונפקותו המשפטית, שכן חוק חתימה אלקטרונית, התשס"א –
22 2001 מדבר על חתימה אלקטרונית ולא דיגיטלית. אפשרי שהחתימה האלקטרונית תעשה
23 בצורה דיגיטלית, אולם החוק מגדיר מהי חתימה אלקטרונית ולא אחרת. לפי סעיף 2(א)
24 לחוק חתימה אלקטרונית על החתימה האלקטרונית להיות מאושרת על ידי גוף הרשום
25 במרשם שהוקם על פי חוק זה. הנתבעת לא הוכיחה כי האופן בו חתמה התובעת (אם אכן
26 חתמה) זכה לאישור כחתימה אלקטרונית מאושרת, על ידי גוף מאשר כאמור בפרק ג' לחוק
27 חתימה אלקטרונית. למעשה לא הוכח אף שהמוני הסלולרי (אשר ברי שאם מדובר בחתימה
28 אלקטרונית הוא שמחויב על פיה) שייך לתובעת.

29
30 בין המסמכים שצורפו לכתב ההגנה נמצא גם מסמך הנושא לוגו של הנתבעת ומכונה
31 "אישור חתימה דיגיטלית". בתחתית המסמך מצויה חותמת עגולה הנושאת את שם
32 הנתבעת לצד המשפט "חתימה דיגיטלית מאומתת, ניתן היום 15.5.14". אין בדעתי
33 להתעכב על מסמך זה. ברי כי אין מדובר במסמך המהווה אישור חתימה אלקטרונית

בית משפט לתביעות קטנות בקריות

ת"ק 14-02-37454 סעדיה-כרפס נ' איקיוטק דיגיטל וויז'ין ח.פ. 514388495

תיק חיצוני:

והנתבעת אינה גוף הרשאי לאשר חתימות אלקטרוניות לפי חוק חתימה אלקטרונית. גם תאריך "האישור" (15.5.14) נראה תמוה, שהרי מדובר על עסקאות מהשנים 2008-2011.

14. ראינו כי הנתבעת לא עמדה בתנאים שבחוק לקבילות המסמכים, הן כרשומה מוסדית והן כהסכם שנחתם בחתימה אלקטרונית. להלן אראה כי אף במישור המהותי לוקה עמדתה. בצילום המסך ניתן לראות כי מצוין בו כי "השירות הנו שירות מנוי שבועי מתחדש בעלויות של 20 ש"ח" לא ברור האם הסכום הנו חד פעמי, ורק השירות מתחדש, או שמא בכל חידוש שבועי נגבה סכום של 20 ש"ח. אניח כי מדובר בתשלום שבועי, שכן הנחה זו הגיונית יותר, על אף שאינה מצוינת במפורש. הנתבעת טוענת לתקופת מנוי מחודש 12/08 ועד 1.9.11 היינו 33 חודשים (וכאמור הפלטים שצורפו אינם מהווים רשומה מוסדית, אולם לצורך הדיון בפרק זה אתייחס לתוכנם). אף אם מדובר בעלות שבועית מתחדשת, מדובר על חוב מצטבר בסך 660 ש"ח בלבד בעוד שהנתבעת טענה לחוב של 1,111 ₪ (ונזכור כי הודתה שחלק מהסכום שולם על ידי החברות הסלולריות).

נראה כי הפרש זה נגזר מתשלום נפרד עבור כל הודעה שנשלחה לתובעת (הנע בין 5 ל-15 ש"ח). הנתבעת לא הסבירה הדברים במפורש, אך ניתן לראות במסמכים שצירפה שורת הודעות ובצדן סכומים לתשלום ועל כן אני מניח שזה המצב.

15. בעניין זה ראוי להדגיש שלא הוצג תקנון כלשהו שהובא לידיעת התובעת ובו פרטים על חיובים אלה. ממילא לא הובאה ראיה שהתובעת נתנה הסכמתה לתקנון מעין זה. בצילום המסך, אותו הציגה הנתבעת (לגביו קבעתי שלא ניתן לקבוע שאושר בחתימה אלקטרונית וששם הנתבעת אינו מופיע בו כלל) נזכר רק החיוב בסך 20 ש"ח. מסך זה אינו יכול להוות מקור חוזי להסכמה בדבר תשלום עבור כל הודעה והודעה.

יתרה מזו. עיון בהודעות שצורפו מעלה כי בחלק גדול מהמקרים מדובר בהודעות החוזרות על עצמן לאחר זמן קצר, באופן המכפיל ומשלש את הסכום הנדרש. כך למשל ביום 3.6.11 נשלחה הודעה ובה התוכן: "מועדון [...] שמח להזמין למפגש אישי עם הדוגמנית יוליה פלוטקין". על הודעה זו נדרשת התובעת לשלם 10 ש"ח. בהפרש של חצי שעה, נשלחה הודעה הקשורה לאותו מפגש ובה נרשם "המפגש יערך ביום 25 במאי". גם על הודעה זו נדרשת התובעת לשלם 10 ש"ח. עיון בדוגמא פשוטה זו מעלה כי לא רק שאותו מסר חולק לשתי הודעות בהפרש של מספר דקות ונדרש תשלום כפול, אלא שההודעה נשלחה ביום 3.6.11 כאשר המפגש אליו "הוזמנה" התובעת התקיים כבר ביום 25.5.11; דוגמא נוספת ניתן לראות בהודעה מיום 27.7.11 המזמינה למפגש עם "ניקי" ביום האתמול - 26.7.11

בית משפט לתביעות קטנות בקריות

ת"ק 14-02-37454 סעדיה-כרפיס נ' איקיוטק דיגיטל וויז'ין ח.פ. 514388495

תיק חיצוני:

דוגמא נוספת ניתן לראות ביום 26.4.10 בו הוזמנה התובעת "לשמוע את טודות היופי ממלכת היופי ניקול הלפרין" פעמיים תוך שתיים (בעלות של 10 ש"ח בראשונה ו-15 ש"ח בשנייה) וביום 29.4.10 חזרה הודעה זו שלוש פעמים בתוך פחות משעה, כאשר הסכום שנדרש היה 10 ש"ח בכל פעם.

דוגמאות דומות חוזרות על עצמן בווריאציות שונות במקרים נוספים וניתן לזהות הודעות מפוצלות הנשלחות שוב ושוב, תוך גביה חוזרת ונשנית של תשלום (לרוב 10 ש"ח לכל הודעה).

לצורך חיוב בשל סוג זה של "שירות" היה על הנתבעת להציג את הסכמתה המפורשת של התובעת ובכך לא עמדה הנתבעת.

16. לאור כל זאת, אני קובע כי הנתבעת לא עמדה בנטל להביא ראיות מהן עולה זכותה לגבות את החוב הנטען במכתב הדרישה ולכן התובעת זכאית לקבל חזרה את כספה. על כן אני מחייב את הנתבעת לשלם לתובעת סך של 1,020 ש"ח בצירוף הוצאות בסך 800 ש"ח. הסכומים ישולמו בתוך 30 יום שאחרת יישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק.

זכות להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 15 יום.

המזכירות – יש להמציא את פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, י"ז סיוון תשע"ד, 15 יוני 2014, בהעדר הצדדים.

יוסי טורס, שופט

בית משפט לתביעות קטנות בקריות

ת"ק 14-02-37454 סעדיה-כרפיס נ' איקיוטק דיגיטל וויזיין ח.פ. 514388495

תיק חיצוני:

- 1
- 2
- 3